

5777 R'ee - Zien

R'ee, zie, Ik geef voor jou de keuze tussen beracha en kelala, zegen en vloek. R'ee, zie.

Een interessant werkwoord in dit verband. Want hoe kan ik deze keuze zien? Verderop in de parasja staat voor de tweede keer de rij met verboden vogels. Eén daarvan de is de Ra'a.

De eerste keer dat de vogels worden opgenoemd, in Sjemini, staat deze er niet bij. Rasji legt dat uit. Eigenlijk is zijn echte naam niet Ra'a maar de vogel wordt zo genoemd omdat hij buitengewoon ver kan zien. In ChaZaL staat dat deze vogel zo goed kan zien dat als hij boven Babel zweeft, hij voedsel in Eretz Israel kan waarnemen.

De Ariza"l merkt op dat dit een negatieve kwaliteit is. Want de kracht om ver te zien, maakt hem nog niet snel. Dus hij merkt iets te eten op, vliegt er naartoe maar voor hij er is, neemt een andere vogel die daar in de buurt is het eten en was alle moeite voor niets.

En de Ariza"l legt het verband met ons. Wij zien veel en ver. En wat we zien, dat willen we hebben, zijn , kunnen. Maar het ligt buiten ons bereik. Iemand ziet het grote huis van een bekende en zou ook zo een huis willen hebben. Maar hij kan het niet betalen. Iemand ziet wat een ander allemaal bereikt, en hij bereikt dat niet. Jaloezie komt voort uit het verkeerde zien. Ook lustgevoelens komen voor uit het zien van mensen die niet voor ons bestemd zijn.

Zien kan een beracha of een kelala zijn. Want we moeten wel waarnemen. We mogen niet blind zijn. Niet voor ons eigen doen en laten, niet voor de omgeving, niet voor wat er allemaal in de wereld gebeurt.

R'ee is de laatste parasja voor Eloel. We staan aan het begin van de periode tot en met Ne'ielā waarin we stappen willen zetten. We willen voor Hasjem staan met iets in ons handen. Iets waarvan we gezien hebben dat we verbeterd hebben.

Maar laten we niet de fout van de vogel maken, die heel ver dingen kon zien maar ze nooit kon bereiken. Maar laten we dingen waarnemen die wel binnen ons bereik liggen om te veranderen. Stapjes in plaats van stappen. En dus wel haalbaar. R'ee, zie, op de correcte manier - en dat is het verschil tussen de beracha en de kelala.